ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः

षष्ठ काण्डे, पञ्चमः प्रश्नः

Table of Contents

6 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः..........................3

6.5 षष्ठ काण्डे पञ्चमः प्रश्नः – सोममन्त्रब्राह्मणनिरूपणं 3

==============================

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

6 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः

6.5 षष्ठ काण्डे पञ्चमः प्रश्नः – सोममन्त्रब्राह्मणनिरूपणं

TS 6.5.1.1 - Kramam

इन्द्रो वृत्राय । वृत्राय वज्रम् । वज्रमुत् । उदयच्छत् । अयच्छथ् सः ।
स वृत्रः । वृत्रो वज्रात् । वज्रादुद्यतात् । उद्यतादबिभेत् ।
उद्यतादित्युत् – यतात् । अबिभेथ् सः । सोऽब्रवीत् । अब्रवीन् मा ।
मा मे । मे प्र । प्र हाः । हारस्ति । अस्ति वै । वा इदम् ।
इदम् मयि । मयि वीर्यम् । वीर्यम् तत् । तत् ते । ते प्र ।
प्र दास्यामि । दास्यामीति । इति तस्मै । तस्मा उक्थ्यम् ।
उक्थ्यम् प्र । प्रायच्छत् । अयच्छत् तस्मै । तस्मै द्वितीयम् ।
द्वितीयमुत् । उदयच्छत् । अयच्छथ् सः । सोऽब्रवीत् । अब्रवीन् मा ।
मा मे । मे प्र । प्र हाः । हारस्ति । अस्ति वै । वा इदम् ।
इदम् मयि । मयि वीर्यम् । वीर्यम् तत् । तत् ते । ते प्र ।
प्र दास्यामि । दास्यामीति । इति तस्मै । **1 (50/51)**

TS 6.5.1.2 - Kramam

तस्मा उक्थ्यम् । उक्थ्यमेव । एव प्र । प्रायच्छत् । अयच्छत् तस्मै । तस्मै तृतीयम् । तृतीयमुत् । उदयच्छत् । अयच्छत् तम् । तम् ँविष्णुः । विष्णुरनु । अन्वतिष्ठत । अतिष्ठत जहि । जहीति । इति सः । सोऽब्रवीत् । अब्रवीन् मा । मा मे । मे प्र । प्र हाः । हारस्ति । अस्ति वै । वा इदम् । इदम् मयि । मयि वीर्यम् । वीर्यम् तत् । तत्ते । ते प्र । प्र दास्यामि । दास्यामीति । इति तस्मै । तस्मा उक्थ्यम् । उक्थ्यमेव । एव प्र । प्रायच्छत् । अयच्छत् तम् । तम् निर्मायम् । निर्मायम् भूतम् । निर्मायमिति निः-मायम् । भूतमहन् । अहन्. यज्ञः । यज्ञो हि । हि तस्य । तस्य माया । मायाऽऽसीत् । आसीद् यत् । यदुक्थ्यः । उक्थ्यो गृह्यते । गृह्यत इन्द्रियम् । इन्द्रियमेव । एव तत् । **2** (**50/51**)

TS 6.5.1.3 - Kramam

तद् वीर्यम् । वीर्यम् ँयजमानः । यजमानो भ्रातृव्यस्य । भ्रातृव्यस्य वृङ्क्ते । वृङ्क्त इन्द्राय । इन्द्राय त्वा । त्वा बृहद्वते । बृहद्वते वयस्वते । बृहद्वत इति बृहत् - वते । वयस्वत इति । इत्याह ।

आहेन्द्राय । इन्द्राय हि । हि सः । स तम् । तम् प्र । प्रायच्छत् ।
अयच्छत् तस्मै । तस्मै त्वा । त्वा विष्णवे । विष्णवे त्वा । त्वेति ।
इत्याह । आह यत् । यदेव । एव विष्णुः । विष्णुरन्वतिष्ठत ।
अन्वतिष्ठत जहि । अन्वतिष्ठतेत्यनु – अतिष्ठत । जहीति । इति
तस्मात् । तस्माद् विष्णुम् । विष्णुमन्वाभजति । अन्वाभजति त्रिः ।
अन्वाभजतीत्यनु – आभजति । त्रिर् निः । निर् गृह्णाति ।
गृह्णाति त्रिः । त्रिर् हि । हि सः । स तम् । तम् तस्मै । तस्मै प्र ।
प्रायच्छत् । अयच्छदेषः । एष ते । ते योनिः । योनिः पुनर्.हविः ।
पुनर्.हविरसि । पुनर्.हविरिति पुनः – हविः । असीति । इत्याह ।
आह पुनःपुनः । पुनःपुनर्. हि । पुनःपुनरिति पुनः – पुनः । 3
(50/55)

TS 6.5.1.4 - Kramam

ह्यस्मात् । अस्मान् निर्गृह्णाति । निर्गृह्णाति चक्षुः । निर्गृह्णातीति
निः – गृह्णाति । चक्षुर् वै । वा एतत् । एतद् यज्ञस्य । यज्ञस्य यत् ।
यदुक्थ्यः । उक्थ्यस्तस्मात् । तस्मादुक्थ्यम् । उक्थ्यꣳ हुतम् ।
हुतꣳ सोमाः । सोमा अन्वायन्ति । अन्वायन्ति तस्मात् ।

अन्वायन्तीत्यनु - आयन्ति । तस्मादात्मा । आत्मा चक्षुः । चक्षुरनु । अन्वेति । एति तस्मात् । तस्मादेकम् । एकम् ँयन्तम् । यन्तम् बहवः । बहवोऽनु । अनु यन्ति । यन्ति तस्मात् । तस्मादेकः । एको बहूनाम् । बहूनाम् भद्रः । भद्रो भवति । भवति तस्मात् । तस्मादेकः । एको बह्वीः । बह्वीर् जायाः । जाया विन्दते । विन्दते यदि । यदि कामयेत । कामयेताद्ध्वर्युः । अद्ध्वर्युरात्मानम् । आत्मानम् ँयज्ञयशसेन । यज्ञयशसेनार्पयेयम् । यज्ञयशसेनेति यज्ञ - यशसेन । अर्पयेयमिति । इत्यन्तरा । अन्तराऽऽहवनीयम् । आहवनीयम् च । आहवनीयमित्या - हवनीयम् । च हविर्धानम् । हविर्धानम् च । हविर्धानमिति हविः - धानम् । च तिष्ठन्न् । तिष्ठन्नव । अव नयेत् ( ) । नयेदात्मानम् । **4 (50/55)**

TS 6.5.1.5 - Kramam

आत्मानमेव । एव यज्ञयशसेन । यज्ञयशसेनार्पयति । यज्ञयशसेनेति यज्ञ - यशसेन । अर्पयति यदि । यदि कामयेत । कामयेत यजमानम् । यजमानम् ँयज्ञयशसेन । यज्ञयशसेनार्पयेयम् । यज्ञयशसेनेति यज्ञ - यशसेन । अर्पयेयमिति । इत्यन्तरा ।

अन्तरा सदोहविर्धाने । सदोहविर्धाने तिष्ठन्न् । सदोहविर्धाने इति सदः - हविर्धाने । तिष्ठन्नव । अव नयेत् । नयेद् यजमानम् । यजमानमेव । एव यज्ञयशसेन । यज्ञयशसेनार्पयति । यज्ञयशसेनेति यज्ञ - यशसेन । अर्पयति यदि । यदि कामयेत । कामयेत सदस्यान् । सदस्यान्. यज्ञयशसेन । यज्ञयशसेनार्पयेयम् । यज्ञयशसेनेति यज्ञ - यशसेन । अर्पयेयमिति । इति सदः । सद आलभ्य । आलभ्याव । आलभ्येत्या - लभ्य । अव नयेत् । नयेथ् सदस्यान् । सदस्यानेव । एव यज्ञयशसेन । यज्ञयशसेनार्पयति । यज्ञयशसेनेति यज्ञ - यशसेन । अर्पयतीत्यर्पयति ॥ **5 (33/40)**

(इती - न्द्रियमेव - पुनः पुन - र्नयेत् - त्रयस्त्रिꣳशच्च) (A1)

TS 6.5.2.1 - Kramam

आयुर् वै । वा एतत् । एतद् यज्ञस्य । यज्ञस्य यत् । यद् ध्रुवः । ध्रुव उत्तमः । उत्तमो ग्रहाणाम् । उत्तम इत्युत् - तमः । ग्रहाणाम् गृह्यते । गृह्यते तस्मात् । तस्मादायुः । आयुः प्राणानाम् । प्राणानामुत्तमम् । प्राणानामिति प्र - अनानाम् । उत्तमम् मूर्द्धानम् ।

उत्तममित्युत् - तमम् । मूर्द्धानम् दिवः । दिवो अरतिम् । अरतिम् पृथिव्याः । पृथिव्या इति । इत्याह । आह मूर्द्धानम् । मूर्द्धानमेव । एवैनम् । एन॒ँ॒ समानानाम् । समानानाम् करोति । करोति वैश्वानरम् । वैश्वानरमृताय । ऋताय जातम् । जातमग्निम् । अग्निमिति । इत्याह । आह वैश्वानरम् । वैश्वानर॒ँ॒ हि । हि देवतया । देवतयाऽऽयुः । आयुरुभयतोवैश्वानरः । उभयतोवैश्वानरो गृह्यते । उभयतोवैश्वानर इत्युभयतः - वैश्वानरः । गृह्यते तस्मात् । तस्मादुभयतः । उभयतः प्राणाः । प्राणा अधस्तात् । प्राणा इति प्र-अनाः । अधस्ताच् च । चोपरिष्टात् । उपरिष्टाच् च । चार्द्धिनः । अर्द्धिनोऽन्ये । अन्ये ग्रहाः । ग्रहा गृह्यन्ते । गृह्यन्तेऽर्द्धी । अर्द्धी ध्रुवः । ध्रुवस्तस्मात् । तस्मादर्द्धी । **6** (**50/55**)

TS 6.5.2.2 - Kramam

अर्द्ध्यवाङ् । अवाङ् प्राणः । प्राणोऽन्येषाम् । प्राण इति प्र-अनः । अन्येषाम् प्राणानाम् । प्राणानामुपोप्ते । प्राणानामिति प्र - अनानाम् । उपोप्तेऽन्ये । उपोप्त इत्युप - उप्ते । अन्ये ग्रहाः । ग्रहाः साद्यन्ते । साद्यन्तेऽनुपोप्ते । अनुपोप्ते ध्रुवः । अनुपोप्त इत्यनुप - उप्ते ।

ध्रुवस्तस्मात् । तस्मादस्थ्ना । अस्थ्नाऽन्याः । अन्याः प्रजाः ।
प्रजाः प्रतितिष्ठन्ति । प्रजा इति प्र – जाः । प्रतितिष्ठन्ति मा॒ꣳसेन ।
प्रतितिष्ठन्तीति प्रति – तिष्ठन्ति । मा॒ꣳसेनान्याः । अन्या असुराः ।
असुरा वै । वा उत्तरतः । उत्तरतः पृथिवीम् । उत्तरत इत्युत्–तरतः ।
पृथिवीम् पर्याचिकीर्.षन्न् । पर्याचिकीर्.षन् ताम् ।
पर्याचिकीर्.षन्निति परि–आचिकीर्.षन्न् । ताम् देवाः । देवा ध्रुवेण ।
ध्रुवेणादृꣳहन् । अदृꣳहन् तत् । तद् ध्रुवस्य । ध्रुवस्य ध्रुवत्वम् ।
ध्रुवत्वम् यत् । ध्रुवत्वमिति ध्रुव – त्वम् । यद् ध्रुवः । ध्रुव उत्तरतः ।
उत्तरतः साद्यते । उत्तरत इत्युत् – तरतः । साद्यते धृत्यै ।
धृत्या आयुः । आयुर् वै । वा एतत् । एतद् यज्ञस्य । यज्ञस्य यत् ।
यद् ध्रुवः । ध्रुव आत्मा । आत्मा होता । होता यत् । यद्धोतृचमसे ।
होतृचमसे ध्रुवम् । होतृचमस इति होतृ – चमसे । ध्रुवमवनयति ।
अवनयत्यात्मन् । अवनयतीत्यव – नयति । आत्मन्नेव ।
एव यज्ञस्य ( ) । यज्ञस्यायुः । **7 (50/62)**

TS 6.5.2.3 - Kramam

आयुर् दधाति । दधाति पुरस्तात् । पुरस्तादुक्थस्य । उक्थस्यावनीयः । अवनीय इति । अवनीय इत्यव - नीयः । इत्याहुः । आहुः पुरस्तात् । पुरस्ताद्धि । ह्यायुषः । आयुषो भुङ्क्ते । भुङ्क्ते मद्ध्यतः । मद्ध्यतोऽवनीयः । अवनीय इति । अवनीय इत्यव-नीयः । इत्याहुः । आहुर् मद्ध्यमेन । मद्ध्यमेन हि । ह्यायुषः । आयुषो भुङ्क्ते । भुङ्क्त उत्तरार्द्धे । उत्तरार्द्धेऽवनीयः । उत्तरार्द्ध इत्युत्तर-अर्द्धे । अवनीय इति । अवनीय इत्यव - नीयः । इत्याहुः । आहुरुत्तमेन । उत्तमेन हि । उत्तमेनेत्युत् - तमेन । ह्यायुषः । आयुषो भुङ्क्ते । भुङ्क्ते वैश्वदेव्याम् । वैश्वदेव्यामृचि । वैश्वदेव्यामिति वैश्व-देव्याम् । ऋचि शस्यमानायाम् । शस्यमानायामव । अव नयति । नयति वैश्वदेव्यः । वैश्वदेव्यो वै । वैश्वदेव्य इति वैश्व - देव्यः । वै प्रजाः । प्रजाः प्रजासु । प्रजा इति प्र - जाः । प्रजास्वेव । प्रजास्विति प्र - जासु । एवायुः । आयुर् दधाति । दधातीति दधाति ॥ **8** (**39/48**)

(ध्रुवस्तस्मा - देव यज्ञस्यै - कान्न चत्वारिꣳशच्च) (A2)

TS 6.5.3.1 - Kramam

यज्ञेन वै । वै देवाः । देवाः सुवर्गम् । सुवर्गम् ँलोकम् । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकमायन्न् । आयन् ते । तेऽमन्यन्त । अमन्यन्त मनुष्याः । मनुष्या नः । नोऽन्वाभविष्यन्ति । अन्वाभविष्यन्तीति । अन्वाभविष्यन्तीत्यनु – आभविष्यन्ति । इति ते । ते सम्ँवथ्सरेण । सम्ँवथ्सरेण योपयित्वा । सम्ँवथ्सरेणेति सम् – वथ्सरेण । योपयित्वा सुवर्गम् । सुवर्गम् ँलोकम् । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकमायन्न् । आयन् तम् । तमृषयः । ऋषय ऋतुग्रहैः । ऋतुग्रहैरेव । ऋतुग्रहैरित्यृतु – ग्रहैः । एवानु । अनु प्र । प्राजानन्न् । अजानन्. यत् । यदृतुग्रहाः । ऋतुग्रहा गृह्यन्ते । ऋतुग्रहा इत्यृतु – ग्रहाः । गृह्यन्ते सुवर्गस्य । सुवर्गस्य लोकस्य । सुवर्गस्येति सुवः – गस्य । लोकस्य प्रज्ञात्यै । प्रज्ञात्यै द्वादश । प्रज्ञात्या इति प्र – ज्ञात्यै । द्वादश गृह्यन्ते । गृह्यन्ते द्वादश । द्वादश मासाः । मासाः सम्ँवथ्सरः । सम्ँवथ्सरः सम्ँवथ्सरस्य । सम्ँवथ्सर इति सम् – वथ्सरः । सम्ँवथ्सरस्य प्रज्ञात्यै । सम्ँवथ्सरस्येति सम् – वथ्सरस्य ।

प्रज्ञात्यै सह । प्रज्ञात्या इति प्र-ज्ञात्यै । सह प्रथमौ । प्रथमौ गृह्येते ।

गृह्येते सह । गृह्येते इति गृह्येते । सहोत्तमौ । उत्तमौ तस्मात् ।

उत्तमावित्युत् - तमौ । तस्माद् द्वौद्वौ । द्वौद्वावृतू । द्वौद्वाविति द्वौ-द्वौ ।

ऋतू उभयतोमुखम् । ऋतू इत्यृतू । उभयतोमुखमृतुपात्रम् ।

उभयतोमुखमित्युभयतः - मुखम् । ऋतुपात्रम् भवति ।

ऋतुपात्रमित्यृतु - पात्रम् । भवति कः । को हि । **9 (50/67)**

TS 6.5.3.2 - Kramam

हि तत् । तद् वेद । वेद यतः । यत ऋतूनाम् । ऋतूनाम् मुखम् ।

मुखमृतुना । ऋतुना प्र । प्रेष्य । इष्येति । इति षट् । षट् कृत्वः ।

कृत्व आह । आह षट् । षड् वै । वा ऋतवः । ऋतव ऋतून् ।

ऋतूनेव । एव प्रीणाति । प्रीणात्यृतुभिः । ऋतभिरिति ।

ऋतुभिरित्यृतु - भिः । इति चतुः । चतुश्चतुष्पदः । चतुष्पद एव ।

चतुष्पद इति चतुः - पदः । एव पशून् । पशून् प्रीणाति ।

प्रीणाति द्विः । द्विः पुनः । पुनर्. ऋतुना । ऋतुनाऽऽह । आह द्विपदः ।

द्विपद एव । द्विपद इति द्वि - पदः । एव प्रीणाति । प्रीणात्यृतुना ।

ऋतुना प्र । प्रेष्य । इष्येति । इति षट् । षट् कृत्वः । कृत्व आह ।

आहर्तुभिः । ऋतुभिरिति । ऋतुभिरित्यृतु – भिः । इति चतुः । चतुस्तस्मात् । तस्माच् चतुष्पादः । चतुष्पादः पशवः । चतुष्पाद इति चतुः – पादः । पशव ऋतून् । ऋतूनुप । उप जीवन्ति । जीवन्ति द्विः । द्विः पुनः । **10 (50/55)**

TS 6.5.3.3 - Kramam

पुनर्. ऋतुना । ऋतुनाऽऽह । आह तस्मात् । तस्माद् द्विपादः । द्विपादश्चतुष्पदः । द्विपाद इति द्वि – पादः । चतुष्पदः पशून् । चतुष्पद इति चतुः–पदः । पशूनुप । उप जीवन्ति । जीवन्त्यृतुना । ऋतुना प्र । प्रेष्य । इष्येति । इति षट् । षट् कृत्वः । कृत्व आह । आहर्तुभिः । ऋतुभिरिति । ऋतुभिरित्यृतु – भिः । इति चतुः । चतुर् द्विः । द्विः पुनः । पुनर्. ऋतुना । ऋतुनाऽऽह । आहाक्रमणम् । आक्रमणमेव । आक्रमणमित्या – क्रमणम् । एव तत् । तथ् सेतुम् । सेतुम् ँयजमानः । यजमानः कुरुते । कुरुते सुवर्गस्य । सुवर्गस्य लोकस्य । सुवर्गस्येति सुवः – गस्य । लोकस्य समष्ट्यै । समष्ट्यै न । समष्ट्या इति सम् – अष्ट्यै । नान्यः । अन्योऽन्यम् । अन्यमनु । अनु प्र । प्र पद्येत । पद्येत यत् । यदन्यः । अन्योऽन्यम् ।

अन्यमनुप्रपद्येत । अनुप्रपद्येतर्तुः । अनुप्रपद्येतेत्यनु – प्रपद्येत ।

ऋतुर्. ऋतुम् । ऋतुमनु । अनु प्र । प्र पद्येत । पद्येतर्तवः ।

ऋतवो मोहुकाः । मोहुकाः स्युः ( ) । स्युः प्रसिद्धम् । **11 (50/57)**

<u>TS 6.5.3.4 - Kramam</u>

प्रसिद्धमेव । प्रसिद्धमिति प्र – सिद्धम् । एवाद्ध्वर्युः । अद्ध्वर्युर्

दक्षिणेन । दक्षिणेन प्र । प्र पद्यते । पद्यते प्रसिद्धम् । प्रसिद्धम्

प्रतिप्रस्थाता । प्रसिद्धमिति प्र – सिद्धम् । प्रतिप्रस्थातोत्तरेण ।

प्रतिप्रस्थातेति प्रति – प्रस्थाता । उत्तरेण तस्मात् ।

उत्तरेणेत्युत् – तरेण । तस्मादादित्यः । आदित्यः षट् । षण्मासः ।

मासो दक्षिणेन । दक्षिणेनैति । एति षट् । षडुत्तरेण ।

उत्तरेणोपयामगृहीतः । उत्तरेणेत्युत् – तरेण । उपयामगृहीतोऽसि ।

उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः । असि सꣳसर्पः ।

सꣳसर्पोऽसि । सꣳसर्प इति सम् – सर्पः । अस्यꣳहस्पत्याय ।

अꣳहस्पत्याय त्वा । अꣳहस्पत्यायेत्यꣳहः – पत्याय । त्वेति ।

इत्याह । आहास्ति । अस्ति त्रयोदशः । त्रयोदशो मासः ।

त्रयोदश इति त्रयः – दशः । मास इति । इत्याहुः । आहुस्तम् ।

तमेव । एव तत् । तत् प्रीणाति । प्रीणातीति प्रीणाति ॥ **12** (**34/43**)

(को – जीवन्ति द्विः – स्यु – श्चतुस्त्रिꣳशच्च) (A3)

TS 6.5.4.1 - Kramam

सुवर्गाय वै । सुवर्गायेति सुवः – गाय । वा एते । एते लोकाय ।

लोकाय गृह्यन्ते । गृह्यन्ते यत् । यदृतुग्रहाः । ऋतुग्रहा ज्योतिः ।

ऋतुग्रहा इत्यृतु – ग्रहाः । ज्योतिरिन्द्राग्नि । इन्द्राग्नी यत् ।

इन्द्राग्नी इतीन्द्र – अग्नी । यदैन्द्राग्नम् । ऐन्द्राग्नमृतुपात्रेण ।

ऐन्द्राग्नमित्यैन्द्र – अग्नम् । ऋतुपात्रेण गृह्णाति ।

ऋतुपात्रेणेत्यृतु – पात्रेण । गृह्णाति ज्योतिः । ज्योतिरेव । एवास्मै ।

अस्मा उपरिष्टात् । उपरिष्टाद् दधाति । दधाति सुवर्गस्य । सुवर्गस्य

लोकस्य । सुवर्गस्येति सुवः – गस्य । लोकस्यानुख्यात्यै ।

अनुख्यात्या ओजोभृतौ । अनुख्यात्या इत्यनु – ख्यात्यै । ओजोभृतौ

वै । ओजोभृतावित्योजः – भृतौ । वा एतौ । एतौ देवानाम् ।

देवानाम् ँयत् । यदिन्द्राग्नी । इन्द्राग्नी यत् । इन्द्राग्नी

इतीन्द्र – अग्नी । यदैन्द्राग्नः । ऐन्द्राग्नो गृह्यत्ये ।

ऐन्द्राग्न इत्यैन्द्र – अग्नः । गृह्यत ओजः । ओज एव । एवाव ।

अव रुन्धे । रुन्धे वैश्वदेवम् । वैश्वदेव॑ꣳ शुक्रपात्रेण । वैश्वदेवमिति वैश्व – देवम् । शुक्रपात्रेण गृह्णाति । शुक्रपात्रेणेति शुक्र – पात्रेण । गृह्णाति वैश्वदेव्यः । वैश्वदेव्यो वै । वैश्वदेव्य इति वैश्व – देव्यः । वै प्रजाः । प्रजा असौ । प्रजा इति प्र – जाः । असावादित्यः । आदित्यः शुक्रः । शुक्रो यत् । यद् वैश्वदेवम् । वैश्वदेव॑ꣳ शुक्रपात्रेण । वैश्वदेवमिति वैश्व – देवम् । शुक्रपात्रेण गृह्णाति । शुक्रपात्रेणेति शुक्र – पात्रेण । गृह्णाति तस्मात् । तस्मादसौ । असावादित्यः ( ) । आदित्यः सर्वाः । **13 (50/66)**

TS 6.5.4.2 - Kramam

सर्वाः प्रजाः । प्रजा प्रत्यङ्ङ् । प्रजा इति प्र – जाः । प्रत्यङ्ङुत् । उदेति । एति तस्मात् । तस्माथ् सर्वः । सर्व एव । एव मन्यते । मन्यते माम् । माम् प्रति । प्रत्युत् । उदगात् । अगादिति । इति वैश्वदेवम् । वैश्वदेव॑ꣳ शुक्रपात्रेण । वैश्वदेवमिति वैश्व – देवम् । शुक्रपात्रेण गृह्णाति । शुक्रपात्रेणेति शुक्र – पात्रेण । गृह्णाति वैश्वदेव्यः । वैश्वदेव्यो वै । वैश्वदेव्य इति वैश्व – देव्यः । वै प्रजाः । प्रजास्तेजः । प्रजा इति प्र – जाः । तेजः शुक्रः ।

शुक्रो यत् । यद् वैश्वदेवम् । वैश्वदेवꣳ शुक्रपात्रेण । वैश्वदेवमिति वैश्व – देवम् । शुक्रपात्रेण गृह्णाति । शुक्रपात्रेणेति शुक्र – पात्रेण । गृह्णाति प्रजासु । प्रजास्वेव । प्रजास्विति प्र – जासु । एव तेजः । तेजो दधाति । दधातीति दधाति ॥ **14** (**30/38**)

(तस्मादसावादित्य – स्त्रिꣳशच्च) (A4)

TS 6.5.5.1 - Kramam

इन्द्रो मरुद्भिः । मरुद्भिः साम्̐विद्येन । मरुद्भिरिति मरुत्–भिः । साम्̐विद्येन माद्ध्यन्दिने । साम्̐विद्येनेति साम् – विद्येन । माद्ध्यन्दिने सवने । सवने वृत्रम् । वृत्रमहन्न् । अहन्. यत् । यन् माद्ध्यन्दिने । माद्ध्यन्दिने सवने । सवने मरुत्वतीयाः । मरुत्वतीया गृह्यन्ते । गृह्यन्ते वार्त्रघ्नाः । वार्त्रघ्ना एव । वार्त्रघ्ना इति वार्त्र – घ्नाः । एव ते । ते यजमानस्य । यजमानस्य गृह्यन्ते । गृह्यन्ते तस्य । तस्य वृत्रम् । वृत्रम् जघ्नुषः । जघ्नुष ऋतवः । ऋतवोऽमुह्यन् । अमुह्यन्थ् सः । स ऋतुपात्रेण । ऋतुपात्रेण मरुत्वतीयान् । ऋतुपात्रेणेत्यृतु – पात्रेण । मरुत्वतीयानगृह्णात् ।

अगृह्णात् ततः । ततो वै । वै सः । स ऋतून् । ऋतून् प्र ।
प्राजानात् । अजानाद् यत् । यदृतुपात्रेण । ऋतुपात्रेण मरुत्वतीयाः ।
ऋतुपात्रेणेत्यृतु – पात्रेण । मरुत्वतीया गृह्यन्ते । गृह्यन्त ऋतूनाम् ।
ऋतूनाम् प्रज्ञात्यै । प्रज्ञात्यै वज्रम् । प्रज्ञात्या इति प्र – ज्ञात्यै ।
वज्रम् ँवै । वा एतम् । एतम् ँयजमानः । यजमानो भ्रातृव्याय ।
भ्रातृव्याय प्र । प्र हरति । हरति यत् । यन् मरुत्वतीयाः । मरुत्वतीया
उत् । उदेव । एव प्रथमेन । प्रथमेन यच्छति । **15** (**50/56**)

<u>TS 6.5.5.2 - Kramam</u>

यच्छति प्र । प्र हरति । हरति द्वितीयेन । द्वितीयेन स्तृणुते ।
स्तृणुते तृतीयेन । तृतीयेनायुधम् । आयुधम् ँवै । वा एतत् ।
एतद् यजमानः । यजमानः सम् । स॑स्कुरुते । कुरुते यत् ।
यन् मरुत्वतीयाः । मरुत्वतीया धनुः । धनुरेव । एव प्रथमः । प्रथमो
ज्या । ज्या द्वितीयः । द्वितीय इषुः । इषुस्तृतीयः । तृतीयः प्रति ।
प्रत्येव । एव प्रथमेन । प्रथमेन धत्ते । धत्ते वि । वि सृजति । सृजति
द्वितीयेन । द्वितीयेन विद्ध्यति । विद्ध्यति तृतीयेन । तृतीयेनेन्द्रः ।
इन्द्रो वृत्रम् । वृत्र॑ हत्वा । हत्वा पराम् । पराम् परावतम् ।

परावतमगच्छत् । परावतमिति परा – वतम् । अगच्छदप ।
अपाराधम् । अराधमिति । इति मन्यमानः । मन्यमानः सः ।
स हरितः । हरितोऽभवत् । अभवथ् सः । स एतान् । एतान्
मरुत्वतीयान् । मरुत्वतीयानात्मस्परणान् । आत्मस्परणानपश्यत् ।
आत्मस्परणानित्यात्म – स्परणान् । अपश्यत् तान् । तानगृह्णीत ।
अगृह्णीत प्राणम् । 16 (50/52)

TS 6.5.5.3 - Kramam

प्राणमेव । प्राणमिति प्र – अनम् । एव प्रथमेन । प्रथमेनास्पृणुत ।
अस्पृणुतापानम् । अपानम् द्वितीयेन । अपानमित्यप – अनम् ।
द्वितीयेनात्मानम् । आत्मानम् तृतीयेन । तृतीयेनात्मस्परणाः ।
आत्मस्परणा वै । आत्मस्परणा इत्यात्म – स्परणाः । वा एते ।
एते यजमानस्य । यजमानस्य गृह्यन्ते । गृह्यन्ते यत् ।
यन् मरुत्वतीयाः । मरुत्वतीयाः प्राणम् । प्राणमेव । प्राणमिति
प्र – अनम् । एव प्रथमेन । प्रथमेन स्पृणुते । स्पृणुतेऽपानम् ।
अपानम् द्वितीयेन । अपानमित्यप – अनम् । द्वितीयेनात्मानम् ।
आत्मानम् तृतीयेन । तृतीयेनेन्द्रः । इन्द्रो वृत्रम् । वृत्रमहन् ।

अहन् तम् । तम् देवाः । देवा अब्रुवन् । अब्रुवन् महान् ।
महान्. वै । वा अयम् । अयमभूत् । अभूद् यः । यो वृत्रम् ।
वृत्रमवधीत् । अवधीदिति । इति तत् । तन् महेन्द्रस्य । महेन्द्रस्य
महेन्द्रत्वम् । महेन्द्रस्येति महा - इन्द्रस्य । महेन्द्रत्वꣳ सः ।
महेन्द्रत्वमिति महेन्द्र - त्वम् । स एतम् । एतम् माहेन्द्रम् ।
माहेन्द्रमुद्धारम् । माहेन्द्रमिति माहा - इन्द्रम् । उद्धारमुत् ।
उद्धारमित्युत् - हारम् । उदहरत । अहरत वृत्रम् । वृत्रꣳ हत्वा ।
हत्वाऽन्यासु । अन्यासु देवतासु ( ) । देवतास्वधि । अधि यत् ।
यन् माहेन्द्रः । माहेन्द्रो गृह्यते । माहेन्द्र इति माहा - इन्द्रः ।
गृह्यत उद्धारम् । उद्धारमेव । उद्धारमित्युत् - हारम् । एव तम् । तम्
ँयजमानः । यजमान उत् । उद्धरते । हरतेऽन्यासु । अन्यासु प्रजासु ।
प्रजास्वधि । प्रजास्विति प्र - जासु । अधि शुक्रपात्रेण ।
शुक्रपात्रेण गृह्णाति । शुक्रपात्रेणेति शुक्र - पात्रेण ।
गृह्णाति यजमानदेवत्यः । यजमानदेवत्यो वै । यजमानदेवत्य इति
यजमान - देवत्यः । वै माहेन्द्रः । माहेन्द्रस्तेजः ।

माहेन्द्र इति माहा – इन्द्रः । तेजः शुक्रः । शुक्रो यत् । यन्
माहेन्द्रम् । माहेन्द्रꣳ शुक्रपात्रेण । माहेन्द्रमिति माहा – इन्द्रम् ।
शुक्रपात्रेण गृह्णाति । शुक्रपात्रेणेति शुक्र–पात्रेण । गृह्णाति यजमाने ।
यजमान एव । एव तेजः । तेजो दधाति ।
दधातीति दधाति ॥ **17** (**78/95**)

(प्रथमेना – गृह्णीत – देवतास्व – ष्टाविꣳशतिश्च) (A5)

TS 6.5.6.1 - Kramam

अदितिः पुत्रकामा । पुत्रकामा साद्ध्येभ्यः । पुत्रकामेति
पुत्र – कामा । साद्ध्येभ्यो देवेभ्यः । देवेभ्यो ब्रह्मौदनम् ।
ब्रह्मौदनमपचत् । ब्रह्मौदनमिति ब्रह्म – ओदनम् । अपचत् तस्यै ।
तस्या उच्छेषणम् । उच्छेषणमददुः । उच्छेषणमित्युत् – शेषणम् ।
अददुस्तत् । तत् प्र । प्राश्नात् । आश्नाथ् सा । सा रेतः ।
रेतोऽधत्त । अधत्त तस्यै । तस्यै चत्वारः । चत्वार आदित्याः ।
आदित्या अजायन्त । अजायन्त सा । सा द्वितीयम् । द्वितीयमपचत् ।
अपचथ् सा । साऽमन्यत । अमन्यतोच्छेषणात् । उच्छेषणान् मे ।

उच्छेषणादित्युत् - शेषणात् । म इमे । इमेऽज्ञत । अज्ञत यत् ।
यदग्रे । अग्रे प्राशिष्यामि । प्राशिष्यामीतः । प्राशिष्यामीति
प्र - अशिष्यामि । इतो मे । मे वसीयाꣳसः । वसीयाꣳसो
जनिष्यन्ते । जनिष्यन्त इति । इति सा । साऽग्रे । अग्रे प्र । प्राश्नात् ।
आश्नाथ् सा । सा रेतः । रेतोऽधत्त । अधत्त तस्यै । तस्यै व्यृद्धम् ।
व्यृद्धमाण्डम् । व्यृद्धमिति वि - ऋद्धम् । आण्डमजायत । अजायत
सा । साऽऽदित्येभ्यः । आदित्येभ्य एव । एव तृतीयम् । **18** (**50/56**)

<u>TS 6.5.6.2 - Kramam</u>

तृतीयमपचत् । अपचद् भोगाय । भोगाय मे । म इदम् ।
इदꣳ श्रान्तम् । श्रान्तमस्तु । अस्त्विति । इति ते । तेऽब्रुवन् ।
अब्रुवन् वरम् । वरम् ँवृणामहै । वृणामहै यः । योऽतः ।
अतो जायातै । जायाता अस्माकम् । अस्माकꣳ सः । स एकः ।
एकोऽसत् । असद् यः । योऽस्य । अस्य प्रजायाम् ।
प्रजायामृद्ध्यातै । प्रजायामिति प्र - जायाम् । ऋध्याता अस्माकम् ।
अस्माकम् भोगाय । भोगाय भवात् । भवादिति । इति ततः ।
ततो विवस्वान् । विवस्वानादित्यः । आदित्योऽजायत ।

अजायत तस्य । तस्य वै । वा इयम् । इयम् प्रजा । प्रजा यत् ।

प्रजेति प्र – जा । यन् मनुष्याः । मनुष्यास्तासु । तास्वेकः । एक

एव । एवर्द्धः । ऋद्धो यः । यो यजते । यजते सः । स देवानाम् ।

देवानाम् भोगाय । भोगाय भवति । भवति देवाः । देवा वै ।

वै यज्ञात् । यज्ञाद् रुद्रम् । **19** (**50/52**)

<u>TS 6.5.6.3 - Kramam</u>

रुद्रमन्तः । अन्तरायन् । आयन्थ् सः । स आदित्यान् ।

आदित्यानन्वाक्रमत । अन्वाक्रमत ते । अन्वाक्रमतेत्यनु–आक्रमत ।

ते द्विदेवत्यान् । द्विदेवत्यान् प्र । द्विदेवत्यानिति द्वि – देवत्यान् ।

प्रापद्यन्त । अपद्यन्त तान् । तान् न । न प्रति । प्रति प्र । प्रायच्छन् ।

अयच्छन् तस्मात् । तस्मादपि । अपि वद्ध्यम् । वद्ध्यम् प्रपन्नम् ।

प्रपन्नम् न । प्रपन्नमिति प्र–पन्नम् । न प्रति । प्रति प्र । प्र यच्छन्ति ।

यच्छन्ति तस्मात् । तस्माद् द्विदेवत्येभ्यः । द्विदेवत्येभ्य आदित्यः ।

द्विदेवत्येभ्य इति द्वि – देवत्येभ्यः । आदित्यो निः । निर्गृह्यते ।

गृह्यते यत् । यदुच्छेषणात् । उच्छेषणादजायन्त ।

उच्छेषणादित्युत् – शेषणात् । अजायन्त तस्मात् ।

तस्मादुच्छेषणात् । उच्छेषणाद् गृह्यते । उच्छेषणादित्युत्–शेषणात् ।
गृह्यते तिसृभिः । तिसृभिर् ऋग्भिः । तिसृभिरिति तिसृ – भिः ।
ऋग्भिर् गृह्णाति । ऋग्भिरित्यृक् – भिः । गृह्णाति माता । माता पिता ।
पिता पुत्रः । पुत्रस्तत् । तदेव । एव तत् । तन् मिथुनम् ।
मिथुनमुल्बम् । उल्बम् गर्भः । गर्भो जरायु । जरायु तत् । तदेव ।
एव तत् । तन् मिथुनम् । **20 (50/58)**

TS 6.5.6.4 - Kramam

मिथुनम् पशवः । पशवो वै । वा एते । एते यत् । यदादित्यः ।
आदित्य ऊर्क् । ऊर्ग् दधि । दधि दद्ध्ना । दद्ध्ना मद्ध्यतः ।
मद्ध्यतः श्रीणाति । श्रीणात्यूर्जम् । ऊर्जमेव । एव पशूनाम् ।
पशूनाम् मद्ध्यतः । मद्ध्यतो दधाति । दधाति शृतातङ्क्येन ।
शृतातङ्क्येन मेद्ध्यत्वाय । शृतातङ्क्येनेति शृत – आतङ्क्येन ।
मेद्ध्यत्वाय तस्मात् । मेद्ध्यत्वायेति मेद्ध्य – त्वाय । तस्मादामा ।
आमा पक्वम् । पक्वम् दुहे । दुहे पशवः । पशवो वै । वा एते ।
एते यत् । यदादित्यः । आदित्यः परिश्रित्य । परिश्रित्य गृह्णाति ।
परिश्रित्येति परि – श्रित्य । गृह्णाति प्रतिरुद्ध्य । प्रतिरुद्ध्यैव ।

प्रतिरुद्ध्येति प्रति – रुद्ध्य । एवास्मै । अस्मै पशून् ।

पशून् गृह्णाति । गृह्णाति पशवः । पशवो वै । वा एते । एते यत् ।

यदादित्यः । आदित्य एषः । एष रुद्रः । रुद्रो यत् । यदग्निः । अग्निः

परिश्रित्य । परिश्रित्य गृह्णाति । परिश्रित्येति परि – श्रित्य ।

गृह्णाति रुद्रात् । रुद्रादेव । एव पशून् । पशूनन्तः । अन्तर् दधाति ।

दधात्येषः । 21 (50/55)

TS 6.5.6.5 - Kramam

एष वै । वै विवस्वान् । विवस्वानादित्यः । आदित्यो यत् ।

यदुपा॒ꣳशुसवनः । उपा॒ꣳशुसवनः सः । उपा॒ꣳशुसवन

इत्युपा॒ꣳशु – सवनः । स एतम् । एतमेव । एव सोमपीथम् ।

सोमपीथम् परि । सोमपीथमिति सोम – पीथम् । परि शये ।

शय आ । आ तृतीयसवनात् । तृतीयसवनाद् विवस्वः ।

तृतीयसवनादिति तृतीय – सवनात् । विवस्व आदित्य । आदित्यैषः ।

एष ते । ते सोमपीथः । सोमपीथ इति । सोमपीथ इति

सोम – पीथः । इत्याह । आह विवस्वन्तम् । विवस्वन्तमेव ।

एवादित्यम् । आदित्यꣳ सोमपीथेन । सोमपीथेन सम् ।

सोमपीथेनेति सोम – पीथेन । समर्द्धयति । अर्द्धयति या ।

या दिव्या । दिव्या वृष्टिः । वृष्टिस्तया । तया त्वा । त्वा श्रीणामि ।

श्रीणामीति । इति वृष्टिकामस्य । वृष्टिकामस्य श्रीणीयात् ।

वृष्टिकामस्येति वृष्टि – कामस्य । श्रीणीयाद् वृष्टिम् । वृष्टिमेव ।

एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे यदि । यदि ताजक् । ताजक् प्रस्कन्देत् ।

प्रस्कन्देद् वर्.षुकः । प्रस्कन्देदिति प्र – स्कन्देत । वर्.षुकः

पर्जन्यः । पर्जन्यः स्यात् । स्याद् यदि । यदि चिरम् ।

चिरमवर्.षुकः । अवर्.षुको न ( ) । न सादयति । सादयत्यसन्नात् ।

असन्नाद्धि । हि प्रजाः । प्रजाः प्रजायन्ते । प्रजा इति प्र – जाः ।

प्रजायन्ते न । प्रजायन्त इति प्र – जायन्ते । नानु । अनु वषट् ।

वषट् करोति । करोति यत् । यदनुवषट्कुर्यात् । अनुवषट्कुर्याद्

रुद्रम् । अनुवषट्कुर्यादित्यनु – वषट्कुर्यात् । रुद्रम् प्रजाः ।

प्रजा अन्ववसृजेत् । प्रजा इति प्र – जाः । अन्ववसृजेन् न ।

अन्ववसृजेदित्यनु – अवसृजेत् । न हुत्वा । हुत्वाऽनु । अन्वीक्षेत ।

ईक्षेत यत् । यदन्वीक्षेत । अन्वीक्षेत चक्षुः । अन्वीक्षेतेत्यनु–ईक्षेत ।

चक्षुरस्य । अस्य प्रमायुकम् । प्रमायुकँ स्यात् । प्रमायुकमिति प्र - मायुकम् । स्यात् तस्मात् । तस्मान् न । नान्वीक्ष्यः । अन्वीक्ष्य इत्यनु - ईक्ष्यः ॥ **22** (**77/91**)

(एव - यज्ञा - ज्जरायु तदेव तद - न्तर्धाति - न - सप्तविँशतिश्च) (A6)

TS 6.5.7.1 - Kramam

अन्तर्यामपात्रेण सावित्रम् । अन्तर्यामपात्रेणेत्यन्तर्याम - पात्रेण । सावित्रमाग्रयणात् । आग्रयणाद् गृह्णाति । गृह्णाति प्रजापतिः । प्रजापतिर् वै । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । वा एषः । एष यत् । यदाग्रयणः । आग्रयणः प्रजानाम् । प्रजानाम् प्रजननाय । प्रजानामिति प्र - जानाम् । प्रजननाय न । प्रजननायेति प्र - जननाय । न सादयति । सादयत्यसन्नात् । असन्नाद्धि । हि प्रजाः । प्रजाः प्रजायन्ते । प्रजा इति प्र - जाः । प्रजायन्ते न । प्रजायन्त इति प्र - जायन्ते । नानु । अनु वषट् । वषट् करोति । करोति यत् । यदनुवषट्कुर्यात् । अनुवषट्कुर्याद् रुद्रम् । अनुवषट्कुर्यादित्यनु - वषट्कुर्यात् । रुद्रम् प्रजाः ।

प्रजा अन्ववसृजेत् । प्रजा इति प्र - जाः । अन्ववसृजेदेषः ।
अन्ववसृजेदित्यनु - अवसृजेत् । एष वै । वै गायत्रः । गायत्रो
देवानाम् । देवानाम् ँयत् । यथ् सविता । सवितैषः । एष गायत्रियै ।
गायत्रियै लोके । लोके गृह्यते । गृह्यते यत् । यदाग्रयणः ।
आग्रयणो यत् । यदन्तर्यामपात्रेण । अन्तर्यामपात्रेण सावित्रम् ।
अन्तर्यामपात्रेणेत्यन्तर्याम - पात्रेण । सावित्रमाग्रयणात् । आग्रयणाद्
गृह्णाति । गृह्णाति स्वात् । स्वादेव । एवैनम् । एनम् ँयोनेः । योनेर्
निः । निर् गृह्णाति । गृह्णाति विश्वे । विश्वे देवाः । **23 (50/60)**

TS 6.5.7.2 - Kramam

देवास्तृतीयम् । तृतीयꣳ सवनम् । सवनम् न । नोत् । उदयच्छन् ।
अयच्छन् ते । ते सवितारम् । सवितारम् प्रातस्सवनभागम् ।
प्रातस्सवनभागꣳ सन्तम् ।
प्रातस्सवनभागमिति प्रातस्सवन - भागम् । सन्तम् तृतीयसवनम् ।
तृतीयसवनमभि । तृतीयसवनमिति तृतीय - सवनम् । अभि परि ।
पर्यणयन् । अनयन् ततः । ततो वै । वै ते । ते तृतीयम् ।

तृतीयꣳ सवनम् । सवनमुत् । उदयच्छन् । अयच्छन्. यत् ।
यत् तृतीयसवने । तृतीयसवने सावित्रः । तृतीयसवन इति
तृतीय – सवने । सावित्रो गृह्यते । गृह्यते तृतीयस्य ।
तृतीयस्य सवनस्य । सवनस्योद्यत्यै । उद्यत्यै सवितृप्रात्रेण ।
उद्यत्या इत्युत् – यत्यै । सवितृप्रात्रेण वैश्वदेवम् । सवितृप्रात्रेणेति
सवितृ – प्रात्रेण । वैश्वदेवम् कलशात् । वैश्वदेवमिति वैश्व–देवम् ।
कलशाद् गृह्णाति । गृह्णाति वैश्वदेव्यः । वैश्वदेव्यो वै । वैश्वदेव्य इति
वैश्व – देव्यः । वै प्रजाः । प्रजा वैश्वदेवः । प्रजा इति प्र – जाः ।
वैश्वदेवः कलशः । वैश्वदेव इति वैश्व – देवः । कलशः सविता ।
सविता प्रसवानाम् । प्रसवानामीशे । प्रसवानामिति प्र – सवानाम् ।
ईशे यत् । यथ् सवितृपात्रेण । सवितृपात्रेण वैश्वदेवम् ।
सवितृपात्रेणेति सवितृ – पात्रेण । वैश्वदेवम् कलशात् ।
वैश्वदेवमिति वैश्व – देवम् । कलशाद् गृह्णाति । गृह्णाति
सवितृप्रसूतः । सवितृप्रसूत एव । सवितृप्रसूत इति सवितृ–प्रसूतः ।

एवास्मै । अस्मै प्रजाः । प्रजाः प्र । प्रजा इति प्र - जाः ।

प्र जनयति । 24 (50/64)

TS 6.5.7.3 - Kramam

जनयति सोमे । सोमे सोमम् । सोममभि । अभि गृह्णाति ।

गृह्णाति रेतः । रेत एव । एव तत् । तद् दधाति । दधाति सुशर्मा ।

सुशर्माऽसि । सुशर्मेति सु - शर्मा । असि सुप्रतिष्ठानः । सुप्रतिष्ठान

इति । सुप्रतिष्ठान इति सु - प्रतिष्ठानः । इत्याह । आह सोमे ।

सोमे हि । हि सोमम् । सोममभिगृह्णाति । अभिगृह्णाति प्रतिष्ठित्यै ।

अभिगृह्णातीत्यभि - गृह्णाति । प्रतिष्ठित्या एतस्मिन् । प्रतिष्ठित्या इति

प्रति - स्थित्यै । एतस्मिन् वै । वा अपि । अपि ग्रहे ।

ग्रहे मनुष्येभ्यः । मनुष्येभ्यो देवेभ्यः । देवेभ्यः पितृभ्यः । पितृभ्यः

क्रियते । पितृभ्य इति पितृ - भ्यः । क्रियते सुशर्मा । सुशर्माऽसि ।

सुशर्मेति सु - शर्मा । असि सुप्रतिष्ठानः । सुप्रतिष्ठान इति ।

सुप्रतिष्ठान इति सु - प्रतिष्ठानः । इत्याह । आह मनुष्येभ्यः ।

मनुष्येभ्य एव । एवैतेन । एतेन करोति । करोति बृहत् । बृहदिति ।

इत्याह । आह देवेभ्यः । देवभ्य एव । एवैतेन । एतेन करोति ।

करोति नमः । नम इति । इत्याह । आह पितृभ्यः । पितृभ्य एव ।
पितृभ्य इति पितृ - भ्यः । एवैतेन । एतेन करोति ( ) ।
करोत्येतावतीः । एतावतीर् वै । वै देवताः । देवतास्ताभ्यः । ताभ्य
एव । एवैनम् । एनꣳ सर्वाभ्यः । सर्वाभ्यो गृह्णाति । गृह्णात्येषः ।
एष ते । ते योनिः । योनिर् विश्वेभ्यः । विश्वेभ्यस्त्वा । त्वा देवेभ्यः ।
देवेभ्य इति । इत्याह । आह वैश्वदेवः । वैश्वदेवो हि । वैश्वदेव इति
वैश्व - देवः । ह्येषः । एष इत्येषः ॥ **25 (69/78)**

(विश्वे - प्र - पितृभ्य एवैतेन करोत्यॆ - कान्नविꣳशतिश्च) (A7)

TS 6.5.8.1 - Kramam

प्राणो वै । प्राण इति प्र - अनः । वा एषः । एष यत् । यदुपाꣳशुः ।
उपाꣳशुर् यत् । उपाꣳशुरित्युप - अꣳशुः । यदुपाꣳशुपात्रेण ।
उपाꣳशुपात्रेण प्रथमः । उपाꣳशुपात्रेणेत्युपाꣳशु-पात्रेण । प्रथमश्च ।
चोत्तमः । उत्तमश्च । उत्तम इत्युत् - तमः । च ग्रहौ । ग्रहौ गृह्येते ।
गृह्येते प्राणम् । गृह्येत्ये इति गृह्येते । प्राणमेव । प्राणमिति
प्र - अनम् । एवानु । अनु प्रयन्ति । प्रयन्ति प्राणम् । प्रयन्तीति
प्र - यन्ति । प्राणमनु । प्राणमिति प्र - अनम् । अनूत् । उद् यन्ति ।

यन्ति प्रजापतिः । प्रजापतिर् वै । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः ।
वा एषः । एष यत् । यदाग्रयणः । आग्रयणः प्राणः । प्राण उपा७्ँशुः ।
प्राण इति प्र - अनः । उपा७्ँशुः पत्नीः । उपा७्ँशुरित्युप-अ७्ँशुः ।
पत्नीः प्रजाः । प्रजाः प्र । प्रजा इति प्र - जाः । प्र जनयन्ति ।
जनयन्ति यत् । यदुपा७्ँशुपात्रेण । उपा७्ँशुपात्रेण पात्नीवतम् ।
उपा७्ँशुपात्रेणेत्युपा७्ँशु - पात्रेण । पात्नीवतमाग्रयणात् ।
पात्नीवतमिति पात्नी-वतम् । आग्रयणाद् गृह्णाति । गृह्णाति प्रजानाम् ।
प्रजानाम् प्रजननाय । प्रजानामिति प्र-जानाम् । प्रजननाय तस्मात् ।
प्रजननायेति प्र - जननाय । तस्मात् प्राणम् । प्राणम् प्रजाः ।
प्राणमिति प्र - अनम् । प्रजा अनु । प्रजा इति प्र - जाः ।
अनु प्र । प्र जायन्ते । जायन्ते देवाः । देवा वै । वा इतइतः । इतइतः
पत्नीः । इत इत इतीतः - इतः । पत्नीः सुवर्गम् । सुवर्गम् ँल्लोकम् ।
सुवर्गमिति सुवः - गम् । **26 (50/70)**

<u>TS 6.5.8.2 - Kramam</u>

लोकमजिगा७्ँसन् । अजिगा७्ँसन् ते । ते सुवर्गम् । सुवर्गम्
ँल्लोकम् । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् न । न प्र । प्राजानन्न् ।

अजानन् ते । त एतम् । एतम् पात्नीवतम् । पात्नीवतमपश्यन् ।
पात्नीवतमिति पात्नी - वतम् । अपश्यन् तम् । तमगृह्णत । अगृह्णत
ततः । ततो वै । वै ते । ते सुवर्गम् । सुवर्गम् ँलोकम् । सुवर्गमिति
सुव-गम् । लोकम् प्र । प्राजानन्न् । अजानन्. यत् । यत् पात्नीवतः ।
पात्नीवतो गृह्यते । पात्नीवत इति पात्नी - वतः । गृह्यते सुवर्गस्य ।
सुवर्गस्य लोकस्य । सुवर्गस्येति सुवः-गस्य । लोकस्य प्रज्ञात्यै ।
प्रज्ञात्यै सः । प्रज्ञात्या इति प्र - ज्ञात्यै । स सोमः । सोमो न ।
नातिष्ठत । अतिष्ठत स्त्रीभ्यः । स्त्रीभ्यो गृह्यमाणः । गृह्यमाणस्तम् ।
तम् घृतम् । घृतम् ँवज्रम् । वज्रम् कृत्वा । कृत्वाऽघ्नन्न् ।
अघ्नन् तम् । तम् निरिन्द्रियम् । निरिन्द्रियम् भूतम् । निरिन्द्रियमिति
निः - इन्द्रियम् । भूतमगृह्णन् । अगृह्णन् तस्मात् । तस्माथ् स्त्रियः ।
स्त्रियो निरिन्द्रियाः । निरिन्द्रिया अदायादीः । निरिन्द्रिया इति
निः - इन्द्रियाः । अदायादीरपि । अदायादीरित्यदाय - अदीः ।
अपि पापात् । पापात् पु॒ꣳसः । पु॒ꣳस उपस्तितरम् ।
उपस्तितरम् ँवदन्ति । उपस्तितरमित्युपस्ति - तरम् । **27 (50/60)**

TS 6.5.8.3 - Kramam

वदन्ति यत् । यद् घृतेन । घृतेन पात्नीवतम् । पात्नीवत७ श्रीणाति ।

पात्नीवतमिति पात्नी - वतम् । श्रीणाति वज्रेण । वज्रेणैव । एवैनम् ।

एनम् वशे । वशे कृत्वा । कृत्वा गृह्णाति । गृह्णात्युपयामगृहीतः ।

उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम - गृहीतः । असीति ।

इत्याह । आहेयम् । इयम् वै । वा उपयामः । उपयामस्तस्मात् ।

उपयाम इत्युप - यामः । तस्मादिमाम् । इमाम् प्रजाः । प्रजा अनु ।

प्रजा इति प्र - जाः । अनु प्र । प्र जायन्ते । जायन्ते

बृहस्पतिसुतस्य । बृहस्पतिसुतस्य ते । बृहस्पतिसुतस्येति

बृहस्पति - सुतस्य । त इति । इत्याह । आह ब्रह्म । ब्रह्म वै ।

वै देवानाम् । देवानाम् बृहस्पतिः । बृहस्पतिर् ब्रह्मणा । ब्रह्मणैव ।

एवास्मै । अस्मै प्रजाः । प्रजाः प्र । प्रजा इति प्र - जाः ।

प्र जनयति । जनयतीन्दोः । इन्दो इति । इन्दो इतीन्दो । इत्याह ।

आह रेतः । रेतो वै । वा इन्दुः । इन्दू रेतः । रेत एव । एव तत् ।

तद् दधाति । दधातीन्द्रियावः । इन्द्रियाव इति ।

इन्द्रियाव इतीन्द्रिय - वः । इत्याह । **28** (**50/58**)

TS 6.5.8.4 - Kramam

आह प्रजाः । प्रजा वै । प्रजा इति प्र – जाः । वा इन्द्रियम् ।
इन्द्रियम् प्रजाः । प्रजा एव । प्रजा इति प्र – जाः । एवास्मै ।
अस्मै प्र । प्र जनयति । जनयत्यग्ना(3) । अग्ना(3) इति । इत्याह ।
आहाग्निः । अग्निर् वै । वै रेतोधाः । रेतोधाः पत्नीवः । रेतोधा इति
रेतः – धाः । पत्नीव इति । पत्नीव इति पत्नी – वः । इत्याह ।
आह मिथुनत्वाय । मिथुनत्वाय सजूः । मिथुनत्वायेति
मिथुन – त्वाय । सजूर् देवेन । सजूरिति स – जूः । देवेन त्वष्ट्रा ।
त्वष्ट्रा सोमम् । सोमम् पिब । पिबेति । इत्याह । आह त्वष्टा ।
त्वष्टा वै । वै पशूनाम् । पशूनाम् मिथुनानाम् । मिथुनाना॒ं रूपकृत् ।
रूपकृद् रूपम् । रूपकृदिति रूप – कृत् । रूपमेव । एव पशुषु ।
पशुषु दधाति । दधाति देवाः । देवा वै । वै त्वष्टारम् ।
त्वष्टारमजिघा॒ंसन्न् । अजिघा॒ंसन्थ् सः । स पत्नीः । पत्नीः प्र ।
प्रापद्यत । अपद्यत तम् । तम् न । न प्रति । प्रति प्र । प्रायच्छन्न् ।
अयच्छन् तस्मात् । तस्मादपि । अपि वद्ध्यम् । **29 (50/57)**

TS 6.5.8.5 - Kramam

वद्ध्यम् प्रपन्नम् । प्रपन्नम् न । प्रपन्नमिति प्र - पन्नम् । न प्रति ।
प्रति प्र । प्र यच्छन्ति । यच्छन्ति तस्मात् । तस्मात् पात्नीवते ।
पात्नीवते त्वष्ट्रे । पात्नीवत इति पात्नी-वते । त्वष्ट्रेऽपि । अपि गृह्यते ।
गृह्यते न । न सादयति । सादयत्यसन्नात् । असन्नाद्धि । हि प्रजाः ।
प्रजाः प्रजायन्ते । प्रजा इति प्र - जाः । प्रजायन्ते न । प्रजायन्त इति प्र - जायन्ते । नानु । अनु वषट् । वषट् करोति । करोति यत् ।
यदनुवषट्कुर्यात् । अनुवषट्कुर्याद् रुद्रम् ।
अनुवषट्कुर्यादित्यनु - वषट्कुर्यात् । रुद्रम् प्रजाः ।
प्रजा अन्ववसृजेत् । प्रजा इति प्र - जाः । अन्ववसृजेद् यत् ।
अन्ववसृजेदित्यनु - अवसृजेत् । यन् न । नानुवषट्कुर्यात् ।
अनुवषट्कुर्यादशान्तम् । अनुवषट्कुर्यादित्यनु - वषट्कुर्यात् ।
अशान्तमग्नीत् । अग्नीथ् सोमम् । अग्नीदित्यग्नि - इत् । सोमम् भक्षयेत् । भक्षयेदुपाꣳशु । उपाꣳश्वनु । उपाꣳश्वित्युप - अꣳशु ।
अनु वषट् । वषट् करोति । करोति न । न रुद्रम् । रुद्रम् प्रजाः ।
प्रजा अन्ववसृजति । प्रजा इति प्र - जाः । अन्ववसृजति शान्तम् ।

अन्ववसृजतीत्यनु - अवसृजति । शान्तमग्नीत् । अग्नीथ् सोमम् । अग्नीदित्यग्नि - इत् । सोमम् भक्षयति । भक्षयत्यग्नीत् । अग्नीन् नेष्टुः । अग्नीदित्यग्नि - इत् । नेष्टुरुपस्थम् । उपस्थमा । उपस्थमित्युप - स्थम् । आ सीद । सीद नेष्टः । **30 (50/65)**

TS 6.5.8.6 - Kramam

नेष्टः पत्नीम् । पत्नीमुदानय । उदानयेति । उदानयेत्युत् - आनय । इत्याह । आहाग्नीत् । अग्नीदेव । अग्नीदित्यग्नि-इत् । एव नेष्टरि । नेष्टरि रेतः । रेतो दधाति । दधाति नेष्टा । नेष्टा पत्नियाम् । पत्नियामुद्गात्रा । उद्गात्रा सम् । उद्गात्रेत्युत् - गात्रा । सम् ख्यापयति । ख्यापयति प्रजापतिः । प्रजापतिर् वै । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । वा एषः । एष यत् । यदुद्गाता । उद्गाता प्रजानाम् । उद्गातेत्युत् - गाता । प्रजानाम् प्रजननाय । प्रजानामिति प्र - जानाम् । प्रजननायापः । प्रजननायेति प्र - जननाय । अप उप । उप प्र । प्र वर्तयति । वर्तयति रेतः । रेत एव । एव तत् । तथ् सिञ्चति । सिञ्चत्यूरुणा । ऊरुणोप । उप प्र । प्र वर्तयति ।

वर्तयत्यूरुणा । ऊरुणा हि । हि रेतः । रेतः सिच्यते । सिच्यते नग्नङ्कृत्य । नग्नङ्कृत्योरुम् । नग्नङ्कृत्येति नग्नम् – कृत्य । ऊरुमुप । उप प्र । प्र वर्तयति । वर्तयति यदा । यदा हि । हि नग्नः । नग्न ऊरुः । ऊरुर् भवति । भवत्यथ । अथ मिथुनी ( ) । मिथुनी भवतः । भवतोऽथ । अथ रेतः । रेतः सिच्यते । सिच्यतेऽथ । अथ प्रजाः । प्रजाः प्र । प्रजा इति प्र – जाः । प्र जायन्ते । जायन्त इति जायन्ते ॥ **31** (**58/67**) *(पत्नीः सुवर्ग – मुपस्तितर – मिन्द्रियाव इत्य – पि – सीद – मिथुन्य – ष्टौ च) (A8)*

TS 6.5.9.1 - Kramam

इन्द्रो वृत्रम् । वृत्रमहन्न् । अहन् तस्य । तस्य शीर्.षकपालम् । शीर्.षकपालमुत् । शीर्.षकपालमिति शीर्.ष–कपालम् । उदौब्जत् । औब्जथ् सः । स द्रोणकलशः । द्रोणकलशोऽभवत् । द्रोणकलश इति द्रोण – कलशः । अभवत् तस्मात् । तस्माथ् सोमः । सोमः सम् । समस्रवत् । अस्रवथ् सः । स हारियोजनः । हारियोजनोऽभवत् । हारियोजन इति हारि – योजनः । अभवत्तम् । तम् ँवि । व्यचिकिथ्सत् । अचिकिथ्सज् जुहवानी(3) ।

जुहवानी(3) मा । मा हौषा(3)म् । हौषा(3)मिति । इति सः ।
सोऽमन्यत । अमन्यत यत् । यद्धोष्यामि । होष्याम्यामम् ।
आमꣳ होष्यामि । होष्यामि यत् । यन् न । न होष्यामि ।
होष्यामि यज्ञवेशसम् । यज्ञवेशसम् करिष्यामि । यज्ञवेशसमिति
यज्ञ – वेशसम् । करिष्यामीति । इति तम् । तमद्ध्रियत । अद्ध्रियत
होतुम् । होतुꣳ सः । सोऽग्निः । अग्निरब्रवीत् । अब्रवीन् न ।
न मयि । मय्यामम् । आमꣳ होष्यसि । होष्यसीति । इति तम् ।
तम् धानाभिः । धानाभिरश्रीणात् । अश्रीणात् तम् । 32 (50/54)

TS 6.5.9.2 - Kramam

तꣳ शृतम् । शृतम् भूतम् । भूतमजुहोत् । अजुहोद् यत् ।
यद् धानाभिः । धानाभिर्. हारियोजनम् । हारियोजनꣳ श्रीणाति ।
हारियोजनमिति हारि – योजनम् । श्रीणाति शृतत्वाय । शृतत्वाय
शृतम् । शृतत्वायेति शृत–त्वाय । शृतमेव । एवैनम् । एनम् भूतम् ।
भूतम् जुहोति । जुहोति बह्वीभिः । बह्वीभिः श्रीणाति ।
श्रीणात्येतावतीः । एतावतीरेव । एवास्य । अस्यामुष्मिन्न् ।
अमुष्मिन् ँल्लोके । लोके कामदुघाः । कामदुघा भवन्ति ।

कामदुघा इति काम - दुघाः । भवन्त्यथो । अथो खलु ।
अथो इत्यथो । खल्वाहुः । आहुरेताः । एता वै । वा इन्द्रस्य ।
इन्द्रस्य पृश्नयः । पृश्नयः कामदुघाः । कामदुघा यत् ।
कामदुघा इति काम - दुघाः । यद्धारियोजनीः । हारियोजनीरिति ।
हारियोजनीरिति हारि - योजनीः । इति तस्मात् । तस्माद् बह्वीभिः ।
बह्वीभिः श्रीणीयात् । श्रीणीयाद् ऋख्सामे । ऋख्सामे वै । ऋख्सामे
इत्यृक् - सामे । वा इन्द्रस्य । इन्द्रस्य हरी । हरी सोमपानौ ।
हरी इति हरी । सोमपानौ तयोः । सोमपानाविति सोम - पानौ ।
तयोः परिधयः । परिधय आधानम् । परिधय इति परि - धयः ।
आधानम् ँयत् । आधानमित्या - धानम् । यदप्रहृत्य । अप्रहृत्य
परिधीन् । अप्रहृत्येत्यप्र - हृत्य । परिधीन् जुहुयात् । परिधीनिति
परि - धीन् । जुहुयादन्तराधानाभ्याम् । अन्तराधानाभ्याम् घासम् ।
अन्तराधानाभ्यामित्यन्तः - आधानाभ्याम् । **33 (50/64)**

<u>TS 6.5.9.3 - Kramam</u>

घासम् प्र । प्र यच्छेत् । यच्छेत् प्रहृत्य । प्रहृत्य परिधीन् ।
प्रहृत्येति प्र - हृत्य । परिधीन् जुहोति । परिधीनिति परि - धीन् ।

जुहोति निराधानाभ्याम् । निराधानाभ्यामेव । निराधानाभ्यामिति
निः – आधानाभ्याम् । एव घासम् । घासम् प्र । प्र यच्छति ।
यच्छत्युन्नेता । उन्नेता जुहोति । उन्नेतेत्युत् – नेता । जुहोति
यातयामा । यातयामेव । यातयामेति यात–यामा । इव हि । ह्येतर्.हि ।
एतर्.ह्यद्ध्वर्युः । अद्ध्वर्युः स्वगाकृतः । स्वगाकृतो यत् । स्वगाकृत
इति स्वगा – कृतः । यदद्ध्वर्युः । अद्ध्वर्युर् जुहुयात् । जुहुयाद्
यथा । यथा विमुक्तम् । विमुक्तम् पुनः । विमुक्तमिति वि – मुक्तम् ।
पुनर् युनक्ति । युनक्ति तादृक् । तादृगेव । एव तत् । तच्छीर्.षन्न् ।
शीर्.षन्नधिनिधाय । अधिनिधाय जुहोति ।
अधिनिधायेत्यधि – निधाय । जुहोति शीर्.षतः । शीर्.षतो हि ।
हि सः । स समभवत् । समभवद् विक्रम्य । समभवदिति
सम् – अभवत् । विक्रम्य जुहोति । विक्रम्येति वि – क्रम्य ।
जुहोति विक्रम्य । विक्रम्य हि । विक्रम्येति वि – क्रम्य । हीन्द्रः ।
इन्द्रो वृत्रम् । वृत्रमहन्न् । अहन्थ् समृद्ध्यै । समृद्ध्यै पशवः ।
समृद्ध्या इति सम् – ऋद्ध्यै । पशवो वै । वै हारियोजनीः ।

हारियोजनीर् यत् । हारियोजनीरिति हारि - योजनीः ।
यथ् सम्भिन्द्यात् । सम्भिन्द्यादल्पाः । सम्भिन्द्यादिति सम्-भिन्द्यात् ।
अल्पा एनम् । 34 (50/64)

TS 6.5.9.4 - Kramam

एनम् पशवः । पशवो भुञ्जन्तः । भुञ्जन्त उप । उप तिष्ठेरन् ।
तिष्ठेरन्न्. यत् । यन् न । न सम्भिन्द्यात् । सम्भिन्द्याद् बहवः ।
सम्भिन्द्यादिति सम् - भिन्द्यात् । बहव एनम् । एनम् पशवः ।
पशवोऽभुञ्जन्तः । अभुञ्जन्त उप । उप तिष्ठेरन्न् । तिष्ठेरन् मनसा ।
मनसा सम् । सम् बाधते । बाधत उभयम् । उभयम् करोति ।
करोति बहवः । बहव एव । एवैनम् । एनम् पशवः ।
पशवो भुञ्जन्तः । भुञ्जन्त उप । उप तिष्ठन्ते । तिष्ठन्त उन्नेतरि ।
उन्नेतर्युपहवम् । उन्नेतरीत्युत् - नेतरि । उपहवमिच्छन्ते ।
उपहवमित्युप - हवम् । इच्छन्ते यः । य एव । एव तत्र ।
तत्र सोमपीथः । सोमपीथस्तम् । सोमपीथ इति सोम - पीथः ।
तमेव । एवाव । अव रुन्धते । रुन्धत उत्तरवेद्याम् । उत्तरवेद्याम् नि ।
उत्तरवेद्यामित्युत्तर - वेद्याम् । नि वपति । वपति पशवः ।

पशवो वै । वा उत्तरवेदिः । उत्तरवेदिः पशवः ।

उत्तरवेदिरित्युत्तर – वेदिः । पशवो हारियोजनीः । हारियोजनीः

पशुषु । हारियोजनीरिति हारि – योजनीः । पशुष्वेव । एव पशून् ।

पशून् प्रति । प्रतिष्ठापयन्ति ( ) । स्थापयन्तीति स्थापयन्ति ॥ 35

(50/57) *(अश्रीणा– दन्तराधानाभ्या – मल्पाः – स्थापयन्ति) (A9)*

TS 6.5.10.1 - Kramam

ग्रहान्. वै । वा अनु । अनु प्रजाः । प्रजाः पशवः । प्रजा इति

प्र – जाः । पशवः प्र । प्र जायन्ते । जायन्त उपा॒ꣳश्वन्तर्यामौ ।

उपा॒ꣳश्वन्तर्यामावजावयः । उपा॒ꣳश्वन्तर्यामावित्युपा॒ꣳशु–अन्तर्यामौ ।

अजावयः शुक्रामन्थिनौ । अजावय इत्यजा – अवयः ।

शुक्रामन्थिनौ पुरुषाः । शुक्रामन्थिनाविति शुक्रा – मन्थिनौ ।

पुरुषा ऋतुग्रहान् । ऋतुग्रहानेकशफाः । ऋतुग्रहानित्यृतु – ग्रहान् ।

एकशफा आदित्यग्रहम् । एकशफा इत्येक – शफाः । आदित्यग्रहम्

गावः । आदित्यग्रहमित्यादित्य – ग्रहम् । गाव आदित्यग्रहः ।

आदित्यग्रहो भूयिष्ठाभिः । आदित्यग्रह इत्यादित्य – ग्रहः ।

भूयिष्ठाभिर्. ऋग्भिः । ऋग्भिर् गृह्यते । ऋग्भिरित्यृक् – भिः ।

गृह्यते तस्मात् । तस्माद् गावः । गावः पशूनाम् । पशूनाम् भूयिष्ठाः ।
भूयिष्ठा यत् । यत् त्रिः । त्रिरुपा॑(गुं)शुम् । उपा॒(गुं)शु॒(गुं) हस्तेन ।
उपा॒(गुं) शुमित्युप–अ॒(गुं)शुम् । हस्तेन विगृह्णाति । विगृह्णाति तस्मात् ।
विगृह्णातीति वि – गृह्णाति । तस्माद् द्वौ । द्वौ त्रीन् । त्रीनजा ।
अजा जनयति । जनयत्यथ । अथावयः । अवयो भूयसीः । भूयसीः
पिता । पिता वै । वा एषः । एष यत् । यदाग्रयणः । आग्रयणः पुत्रः ।
पुत्रः कलशः । कलशो यत् । यदाग्रयणः । आग्रयण उपदस्येत् ।
उपदस्येत् कलशात् । उपदस्येदित्युप – दस्येत् । कलशाद्
गृह्णीयात् । गृह्णीयाद् यथा । यथा पिता । पिता पुत्रम् । **36 (50/62)**

TS 6.5.10.2 - Kramam

पुत्रम् क्षितः । क्षित उपधावति । उपधावति तादृक् ।
उपधावतीत्युप – धावति । तादृगेव । एव तत् । तद् यत् ।
यत् कलशः । कलश उपदस्येत् । उपदस्येदाग्रयणात् ।
उपदस्येदित्युप – दस्येत् । आग्रयणाद् गृह्णीयात् । गृह्णीयाद् यथा ।
यथा पुत्रः । पुत्रः पितरम् । पितरम् क्षितः । क्षित उपधावति ।
उपधावति तादृक् । उपधावतीत्युप – धावति । तादृगेव । एव तत् ।

तदात्मा । आत्मा वै । वा एषः । एष यज्ञस्य । यज्ञस्य यत् ।
यदाग्रयणः । आग्रयणो यत् । यद् ग्रहः । ग्रहो वा । वा कलशः ।
कलशो वा । वोपदस्येत् । उपदस्येदाग्रयणात् ।
उपदस्येदित्युप - दस्येत् । आग्रयणाद् गृह्णीयात् । गृह्णीयादात्मनः ।
आत्मन एव । एवाधि । अधि यज्ञम् । यज्ञम् निः । निष्करोति ।
करोत्यविज्ञातः । अविज्ञातो वै । अविज्ञात इत्यवि - ज्ञातः ।
वा एषः । एष गृह्यते । गृह्यते यत् । यदाग्रयणः । आग्रयणः स्थाल्या ।
स्थाल्या गृह्णाति । गृह्णाति वायव्येन । वायव्येन जुहोति ।
जुहोति तस्मात् । तस्माद् गर्भेण । **37 (50/55)**

TS 6.5.10.3 - Kramam

गर्भेणाविज्ञातेन । अविज्ञातेन ब्रह्महा । अविज्ञातेनेत्यवि - ज्ञातेन ।
ब्रह्महाऽवभृथम् । ब्रह्महेति ब्रह्म - हा । अवभृथमव ।
अवभृथमित्यव - भृथम् । अव यन्ति । यन्ति परा । परा स्थालीः ।
स्थालीरस्यन्ति । अस्यन्त्युत् । उद् वायव्यानि । वायव्यानि हरन्ति ।
हरन्ति तस्मात् । तस्माथ् स्त्रियम् । स्त्रियम् जाताम् । जाताम् परा ।

पराऽस्यन्ति । अस्यन्त्युत् । उत् पुमाꣳसम् । पुमाꣳसꣳ हरन्ति ।
हरन्ति यत् । यत् पुरोरुचम् । पुरोरुचमाह । पुरोरुचमिति
पुरः - रुचम् । आह यथा । यथा वस्यसे । वस्यस आहरति ।
आहरति तादृक् । आहरतीत्या - हरति । तादृगेव । एव तत् ।
तद् यत् । यद् ग्रहम् । ग्रहम् गृह्णाति । गृह्णाति यथा । यथा वस्यसे ।
वस्यस आहृत्य । आहृत्य प्र । आहृतेत्या - हृत्य । प्राह । आह
तादृक् । तादृगेव । एव तत् । तद् यत् । यथ् सादयति । सादयति
यथा । यथा वस्यसे । वस्यस उपनिधाय । उपनिधायापक्रामति ।
उपनिधायेत्युप - निधाय । अपक्रामति तादृक् ।
अपक्रामतीत्यप - क्रामति । तादृगेव । एव तत् । तद् यत् ( ) । यद्
वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य साम्ना । साम्ना यजुषा । यजुषा क्रियते ।
क्रियते शिथिलम् । शिथिलम् तत् । तद्यत् । यदृचा । ऋचा तत् ।
तद् दृढम् । दृढम् पुरस्तादुपयामाः । पुरस्तादुपयामा यजुषा ।
पुरस्तादुपयामा इति पुरस्तात् - उपयामाः । यजुषा गृह्यन्ते ।
गृह्यन्त उपरिष्टादुपयामाः । उपरिष्टादुपयामा ऋचा ।

उपरिष्टादुपयामा इत्युपरिष्टात् - उपयामाः । ऋचा यज्ञस्य ।
यज्ञस्य धृत्यै । धृत्या इति धृत्यै ॥ **38** (**68/78**)

(यथा पिता - तस्मा - दपक्रामति तादृगेव तद् य - दष्टादश च)
(A10)

TS 6.5.11.1 - Kramam

प्रान्यानि । अन्यानि पात्राणि । पात्राणि युज्यन्ते । युज्यन्ते न ।
नान्यानि । अन्यानि यानि । यानि पराचीनानि । पराचीनानि प्रयुज्यन्ते ।
प्रयुज्यन्तेऽमुम् । प्रयुज्यन्त इति प्र - युजन्ते । अमुमेव । एव तैः ।
तैर् लोकम् । लोकमभि । अभि जयति । जयति पराङ् । पराङिव ।
इव हि । ह्यसौ । असौ लोकः । लोको यानि । यानि पुनः । पुनः
प्रयुज्यन्ते । प्रयुज्यन्त इमम् । प्रयुज्यन्त इति प्र-युज्यन्ते । इममेव ।
एव तैः । तैर् लोकम् । लोकमभि । अभि जयति । जयति पुनःपुनः ।
पुनःपुनरिव । पुनःपुनरिति पुनः - पुनः । इव हि । ह्ययम् । अयम्
ँलोकः । लोकः प्र । प्रान्यानि । अन्यानि पात्राणि । पात्राणि युज्यन्ते ।
युज्यन्ते न । नान्यानि । अन्यानि यानि । यानि पराचीनानि ।

पराचीनानि प्रयुज्यन्ते । प्रयुज्यन्ते तानि । प्रयुज्यन्त इति

प्र – युज्यन्ते । तान्यनु । अन्वोषधयः । ओषधयः परा । परा भवन्ति ।

भवन्ति यानि । यानि पुनः । पुनः प्रयुज्यन्ते । **39 (50/54)**

TS 6.5.11.2 - Kramam

प्रयुज्यन्ते तानि । प्रयुज्यन्त इति प्र – युज्यन्ते । तान्यनु ।

अन्वोषधयः । ओषधयः पुनः । पुनरा । आ भवन्ति । भवन्ति प्र ।

प्रान्यानि । अन्यानि पात्राणि । पात्राणि युज्यन्ते । युज्यन्ते न ।

नान्यानि । अन्यानि यानि । यानि पराचीनानि । पराचीनानि

प्रयुज्यन्ते । प्रयुज्यन्ते तानि । प्रयुज्यन्त इति प्र–युज्यन्ते । तान्यनु ।

अन्वारण्याः । आरण्याः पशवः । पशवोऽरण्यम् । अरण्यमप । अप

यन्ति । यन्ति यानि । यानि पुनः । पुनः प्रयुज्यन्ते । प्रयुज्यन्ते तानि ।

प्रयुज्यन्त इति प्र – युज्यन्ते । तान्यनु । अनु ग्राम्याः ।

ग्राम्याः पशवः । पशवो ग्रामम् । ग्राममुपावयन्ति । उपावयन्ति यः ।

उपावयन्तीत्युप – अवयन्ति । यो वै । वै ग्रहाणाम् । ग्रहाणाम्

निदानम् । निदानम् ँवेद । निदानमिति नि–दानम् । वेद निदानवान् ।

निदानवान् भवति । निदानवानिति निदान – वान् । भवत्याज्यम् ।

आज्यमिति । इत्युक्थम् । उक्थम् तत् । तद् वै । वै ग्रहाणाम् ।
ग्रहाणाम् निदानम् । निदानम् यँत् । निदानमिति नि – दानम् ।
यदुपा॒ꣳशु । उपा॒ꣳशु श॒ꣳसति । उपाꣳश्वित्युप – अ॒ꣳशु ।
श॒ꣳसति तत् । तदुपाꣳश्वन्तर्यामयोः । **40 (50/58)**

TS 6.5.11.3 - Kramam

उपाꣳश्वन्तर्यामयोर् यत् ।
उपाꣳश्वन्तर्यामयोरित्युपा॒ꣳशु–अन्तर्यामयोः । यदुच्चैः । उच्चैस्तत् ।
तदितरेषाम् । इतरेषाम् ग्रहाणाम् । ग्रहाणामेतत् । एतद् वै ।
वै ग्रहाणाम् । ग्रहाणाम् निदानम् । निदानम् यँः । निदानमिति
नि – दानम् । य एवम् । एवम् वेँद । वेद निदानवान् । निदानवान्
भवति । निदानवानिति निदान – वान् । भवति यः । यो वै ।
वै ग्रहाणाम् । ग्रहाणाम् मिथुनम् । मिथुनम् वेँद । वेद प्र ।
प्र प्रजया । प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र–जया । पशुभिर् मिथुनैः ।
पशुभिरिति पशु – भिः । मिथुनैर् जायते । जायते स्थालीभिः ।
स्थालीभिरन्ये । अन्ये ग्रहाः । ग्रहा गृह्यन्ते । गृह्यन्ते वायव्यैः ।

वायव्यैरन्ये । अन्य एतत् । एतद् वै । वै ग्रहाणाम् । ग्रहाणाम् मिथुनम् । मिथुनम् ँयः । य एवम् । एवम् ँवेद । वेद प्र । प्र प्रजया । प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र–जया । पशुभिर् मिथुनैः । पशुभिरिति पशु–भिः । मिथुनैर्जायते । जायत इन्द्रः । इन्द्रस्त्वष्टुः । त्वष्टुः सोमम् । सोमममभीषहा । अभीषहाऽपिबत् । अभीषहेत्यभि – सहा । अपिबथ् सः । स विष्वङ्ङ् । विष्वङ् वि । **41 (50/58)**

TS 6.5.11.4 - Kramam

व्यार्च्छत् । आर्च्छथ् सः । स आत्मन्न् । आत्मन्नारमणम् । आरमणम् न । आरमणमित्या–रमणम् । नाविन्दत् । अविन्दथ् सः । स एतान् । एताननुसवनम् । अनुसवनम् पुरोडाशान् । अनुसवनमित्यनु – सवनम् । पुरोडाशानपश्यत् । अपश्यत् तान् । तान् निः । निरवपत् । अवपत् तैः । तैर् वै । वै सः । स आत्मन्न् । आत्मन्नारमणम् । आरमणमकुरुत । आरमणमित्या – रमणम् । अकुरुत तस्मात् । तस्मादनुसवनम् । अनुसवनम् पुरोडाशाः । अनुसवनमित्यनु – सवनम् । पुरोडाशा निः । निरुप्यन्ते ।

उप्यन्ते तस्मात् । तस्मादनुसवनम् । अनुसवनम् पुरोडाशानाम् ।
अनुसवनमित्यनु – सवनम् । पुरोडाशानाम् प्र । प्राश्नीयात् ।
अश्नीयादात्मन्न् । आत्मन्नेव । एवारमणम् । आरमणम् कुरुते ।
आरमणमित्या – रमणम् । कुरुते न । नैनम् । एन्ꣳ सोमः ।
सोमोऽति । अति पवते । पवते ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनो वदन्ति ।
ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति न । नर्चा । ऋचा न ।
न यजुषा । यजुषा पङ्क्तिः । पङ्क्तिराप्यते । आप्यतेऽथ ।
अथ किम् ( ) । किम् ँयज्ञस्य । यज्ञस्य पाङ्क्तत्वम् । पाङ्क्तत्वमिति ।
पाङ्क्तत्वमिति पाङ्क्त – त्वम् । इति धानाः । धानाः करम्भः ।
करम्भः परिवापः । परिवापः पुरोडाशः । परिवाप इति परि–वापः ।
पुरोडाशः पयस्या । पयस्या तेन । तेन पङ्क्तिः । पङ्क्तिराप्यते ।
आप्यते तत् । तद् यज्ञस्य । यज्ञस्य पाङ्क्तत्वम् ।
पाङ्क्तत्वमिति पाङ्क्त – त्वम् ॥ **42** (**64/73**)

(भवन्ति यानि पुनः – शꣳसति त – द्विष्वङ् – किम् – चतुर्दश च) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(इन्द्रो॑ वृ॒त्राय –ऽऽयु॒र्वै – य॒ज्ञेन॑ – सु॒वर्गा – येन्द्रो॑ म॒रुद्भि॒ – र॒दिति॑ – रन्तर्यामपा॒त्रेण॑ – प्रा॒ण उ॑पा॒ꣳशु पा॒त्रे – णेन्द्रो॑ वृ॒त्रम॑ह॒न् तस्य॒ – ग्रहा॒न् – प्रान्या – न्येका॑दश)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(इन्द्रो॑ वृ॒त्रा॒य – पुन॑र्. ऋ॒तुनाऽऽ॑ह – मि॒थु॒नं प॒श॒वो॒ – ने॒ष्टः पत्नी॑ – मुपा॒ꣳश्वन्तर्या॒म॒यो॒ – द्विच॑त्वारिꣳशत्)

First and Last Padam of Fifth Prasnam of 6th Kandam

(इन्द्रो॑ वृ॒त्राय॑ – पा॒ङ्क्त्वं)

॥ हरि॑ः ओं ॥

॥ इति षष्ठ काण्डे पञ्चमः प्रश्नः – क्रम पाठः समाप्तः ॥

================

Details of Panchati, Padam and Krama Vaakyam for

Kandam 6, Prasanam 5 (TS 6.5)

	Panchati	Padams	Krama Vaakyam
Anuvakam 1	5	233	252
Anuvakam 2	3	139	165
Anuvakam 3	4	184	222
Anuvakam 4	2	80	104
Anuvakam 5	3	178	203
Anuvakam 6	5	277	312
Anuvakam 7	3	169	202
Anuvakam 8	6	308	377
Anuvakam 9	4	200	239
Anuvakam 10	3	168	195
Anuvakam 11	4	214	243
Total →	42	2150	2514